



הכללי			המטה
247	צה"ל	דובר	מערך
המידע	חופש	חוק	תא
073-3862131			טל':
2026	אוגוסט		31
תשפ"ו	אלול		י"ח

שלום רב,

במסגרת חוק חופש המידע, אשמח לקבל את הנתונים הבאים

1. מיהם המכונים המאושרים על ידי חיל חינוך לבצע פעילות חינוכית בצה"ל.
2. מהי המדיניות של חיל החינוך לגבי עבודת המכונים המאושרים לבצע פעילות חינוכית בצה"ל על פי חלוקה לדרגות ואופי שירות (סדיר\קבע\מילואים)
3. מהו הנוהל וסדר הפעולות של אישור המכונים למאגד המכונים של חיל חינוך.
4. אשמח לטבלה על פי חלוקה למכונים עם מספר החיילים שהשתתפו בבפעילויות המכונים השונים החל משנת 2023 ועד סוף 2025

אודה לקבלת אישור על קבלת המייל



הנדון: בקשתך למידע בנושא פעילות מכונים חיל חינוך
שלך: בקשת חופש מידע מיום 29 במרץ 2026

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. **באשר לסעיפים 1 ו-4:** מצ"ב כנספח א' למענה זה פירוט כלל המכונים/גופי החינוך החיצוניים המורשים לעבוד עם צה"ל, זאת בציון כמות הפעולות שבוצעו בחלוקה לשנים ודרגים.
3. אין יכול לדעת תאריך הצטרפות רשמי לכל מכון מאחר והמידע לא נשמר בצה"ל, אך ברוב המכונים ניתן לציין את שנת ההצטרפות לעבודה מול צה"ל.
- יצוין כי מערכות צה"ל מכוללות החל משנת 2016, משמע אין תיעוד להזמנות לפניהן וסביר להניח כי רוב הספקים שמסומנים כאלו שהתחילו לעבוד עם צה"ל בשנת 2016 נכנסו לעבודה עם צה"ל לפני כן. אין אף מכון שהפסיק פעילותו באופן רשמי בצה"ל בשנים המדוברות.
4. **באשר לסעיף 2:** מצ"ב כנספח ב' מדיניות מאגדי חינוך. נציין כי המדיניות נכונה רק כלפי חיילי סדיר וקבע.
5. **באשר לסעיף 3:** מצ"ב כנספח ג' נוהל וסדר פעולות הצטרפות מכונים למאגד.
6. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.
7. בברכה,

חלביה	יובל	רס"ן,
צה"ל	דובר	לשכת
בצה"ל	המידע	על
	חופש	ב/הממונה



179	24	37	240	283	39	43	365	81	55	42	178	167	57	88	312	91	30	14	135			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	האגד	י צחקן - צב
27	4	9	40	5			5	4		1	5	2	1	2	5	1	2		3			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	בת עזת וי גלס
14	1	2	17	13	3	2	18	15	6	9	30	14	7	10	31	2			3			2016	עשה	עשה	י לרסן
13	74	19	106	35	39	2	76	1	2		3	8	7	3	18	2	2	1	4			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
61	8	5	14	62		17	99	15	6	11	32	11	5	20	36				4			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
9	1	27	37	8	1	27	36	9	1	12	22	13	0	7	21	16	2	1	19			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
6		1	7				לא הו המשת			1	1					לא הו המשת			לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
155	35	37	227	185	36	70	291	101	26	42	169	46	26	54	126	18	4	9	32			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
12	6	6	24	11	5	3	19		2	1	3				לא הו המשת				לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
61	35	18	114	49	43	9	101	45	24	20	89	45	26	20	91	14	3		17			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
130	85	63	278	57	64	63	184	18	7	14	39	30	14	21	65	14	5		19			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
4	1	1	6			2	7	9			לא הו המשת								לא הו המשת			2024	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
4	1		1				לא הו המשת				לא הו המשת	0	2	1	3				1			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
				1			1					0	1	0	1				2			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
							לא הו המשת	1			1	2	1	0	3				לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
20	47	16	63	7	48	25	80	1	3	5	9								לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
28	3	4	35	30	4	1	35	5	4	3	17	21	13	8	42	4			לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
							לא הו המשת	4			4	0	7	0	7				לא הו המשת			2022	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
1			1				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
4			4	3			3	2			2	2	0	0	2				לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת	2	0	1	3				לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
	9				3		3	1	2	1	4	0	1	0	1				לא הו המשת			2018	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
	15	3	18	16	9	2	27	2		6	8								לא הו המשת			2018	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
6	3	2	11	71	3	3	80	3	3	4	10	0	1	0	1	1	1	2	4			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
							לא הו המשת	8	2	1	11								לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
46	50	29	125	62	51	19	132	14	62	32	108	31	92	31	154	10	63	8	81			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
	6		6				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
	6	3	9	3	6		9	5	1	2	8	6	3	1	10			1	4	5		2017	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
39	7	26	63	31	5	20	56	64	10	16	90	28	15	25	68	6	7	11	24			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
16	5	5	26	11	4	5	20	6	9	8	23	9	18	18	45	4	5	3	12			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת	1	0	0	1	1			1			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
31	17	16	64	43	13	18	74	24	8	9	41	29	19	27	75			5	2	7		2019	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			לא	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
9	6	3	18	17	4	9	30	3	3	12	18	8	14	16	38	1	9		10			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
100	17	42	159	145	12	39	196	23	4	23	50	22	23	47	92			5	4	9		2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
11	2		13				2				לא הו המשת								לא הו המשת			2024	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
32	13	11	56	28	11	21	60			5	5								לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
191	124	51	366	205	83	38	326	186	64	69	319	69	59	43	171	54	14	16	84			2016	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
6	1	2	9	1	1		2	11	2	1	34	19	3	15	37	1	2		4			2018	משרת ידור ת שראל, ערס	עשה	י לרסן
8	4	6	18				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
11	29	2	42		16	3	19				לא הו המשת								לא הו המשת			2024	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
15	10	14	39	8	9	12	29	3	3	6	12	10	6	5	21	1		1	2			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
3	2	3	8	3	3		6	2	3	4	9	1	4	3	8				לא הו המשת			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
				1	1	1	3			1	2								לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
7	2	9	18	6	5	7	18	6	4	5	15	44	10	23	77	8	2	2	12			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			1				לא הו המשת				לא הו המשת	1			4				לא הו המשת			2022	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
28	30	18	76	28	26	19	73	20	20	17	57	9	11	13	33	10		10	4			2016	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
	23		23	5	5	6	16	2	5	4	11								לא הו המשת			2023	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			2	3			לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			1				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			1				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			1				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
			9				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
							לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			לא	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן
29	19	16	64				לא הו המשת				לא הו המשת								לא הו המשת			2025	משרת ידור ת שראל	עשה	י לרסן



נספח ב'

בלמ
- 0"

הנדון: מדיניות מאגדי חיל החינוך

א. כללי

1. צה"ל נמצא במצב מלחמה החל מאוקטובר 23 בגזרות השונות.
2. במהלך שנות המלחמה היקף הצריכה בכלל מאגדי חיל החינוך והנוער הורחב באופן משמעותי למול משימות מטכ"ליות ותכניות לאוכלוסיות שנוספו - מילואים וחיילי חובה.
3. **מאגדים הקיימים** היום תחת חיל החינוך הינם - **מכונים, תרבות, וואוצ'רים, הקרנה והגברה.**
4. **החל מ-25/4/2026** אנו נמצאים במציאות תקציבית מאתגרת ומצומצמת ולפיכך מצורפת מדיניות מאגדי התרבות, מכונים והקרנה, לדיוק המענה ליחידות צה"ל ובפרט לאירועים ותכניות מטכ"ליות.
5. **הדירקטיבה:** צמצום הפגיעה, ככל הניתן, בחינוך תומך משימה, בהכשרות מפקדים, בקצה מבצעי, בהעצמת מפקדים ובפעילות התומכות את הנושאים השנתיים המודגשים.
6. הסכומים הנקובים אינם כוללים מע"מ.
7. יש לוודא כי כלל השימוש במאגדים הינם בהלימה לייעדם לטובת תכני חינוך, תרבות ומעטפת הקרנות והגברות בלבד.
8. אחריות מימוש ואכיפת המדיניות הינה על קצינות החינוך בפקודים בתיאום מול מוקד שירותי חינוך.
9. שימוש במאגדים למול שיאים שיחולקו ובהלימה למדיניות שנקבעה.

ב. מדיניות מאגד המכונים - כלל צה"ל



בלמ
- 0"

ובמילואים ומקבילהם בזרועות ובחילות, השלמות חייליות בזרועות ובסמכויות, הכשרות פיקוד זוט, טירונות לוחמים והכשרות תומכ"ל. הזמנות יאושרו אל מול תיק יסוד.

ו. **קורסי גמ"ש** - יאושרו הזמנות בעלות כוללת שלא עולה על 10,000 ש"ח

ז. **ככלל**, ללא יבוצעו פעולות לחיילי חובה דרך המאגד, לא מאושרות פעילויות העשרה, סיורים חווייתיים, כיתות, מזון.

ג. מדיניות מאגד התרבות:

1. פעילות תאושר בהתאם לעמידה בכל הקריטריונים הבאים:
 - א. **אוכלוסייה**: קצה מבצעי לרבות הכשרות המפקדים לקצה מבצעי, משפחות.
 - ב. **תוכן הפעילות**: אירועים למול פקודת האירועים, מעטפת חיזוק עורף משפחתי, מענה משלים להכשרות, תרבות יום א', פעולות לחינוך תומך משימה.
2. להלן הפעולות שיאושרו ממשק תרבות:
 - א. **פקודת האירועים המעודכנת** - פקודת אירועים במדיניות תקציבית מצומצמת מצורפת בנספח א' - יאושרו הזמנות בהתאם.
 - ב. **משרתים ביחד**: עבור קצה מבצעי, בדרג המ"פ לחטיבה ומקבילותיה - עד 25 אש"ח, בכפוף לניהול הווקטור בניהול רמ"ד מפקדים.
 - ג. **פעולות מטכ"ליות** - **סד"כ סדיר ומילואים** - סגירות משימה, מפקדים בשער, לכידות.
 - ד. **הכשרות מטכ"ליות המובלות ע"י המדרשה הצבאית לחינוך בירושלים** - מסע מולדת, הכשרות נגדים, יהל"ט, משיב הרוח, רוח צפונית, מחצבים.
 - ו. **הכנות מנטליות לפני תע"מ** - יאושרו הזמנות עד 5,000 ש"ח



-
בלמ
- 0"

יש לוודא כי כלל השימוש בהם הינו בהלימה ליעדם.

במהלך השבועיים הקרובים יתקיימו אישורי תכניות בהן קצינות חינוך פיקוד יציגו את אופן ההיערכות לרבעון הקרוב.



נספח ג'

בל"ס

בית יעצר
לננין הרוח
מחלקת המבחן

מסמך לכניסה לוועדת המכונים של משרד הביטחון

על מנת להיכנס לוועדת מכונים בחובלת מטה מערך החינוך ובראשות משרד הביטחון נדרש
מכם
למלא את המסמך הבא.

המסמך כולל כמה שלבים:

1. סעיף (19.6) המפרט את הקריטריונים אותם תבחן הועדה.
2. רשימת תחומי הליבה – נדרש לבחור עד חמישה.
3. פירוט על המכון לפי נושאים.
4. טבלה המפרטת את רשימת המרצים מטעם המכון.
5. טבלה המפרטת את חמשת ההרצאות והתכנים המובילים.
6. מסמך אתיקה של הסברה – דגשים ועקרונות לשיח גורמי חוץ בפני משרתי צה"ל (נדרש בחתימה של המכון ע"י מורשה חתימה).

סעיף (19.6):

להן יפורטו הקריטריונים המצטברים אותם תבחן ועדת המכונים במסגרת בחינת התאמת המכון להתקשרות עם המשרד והכללתו במאגד המכונים:

1. גוף שתכלית ומהות קיומו ופעילותו באופן שוטף, על כל המשתמע מכך, מוקדשת ומתמקדת בלפחות אחד מתחומי הליבה החינוכיים בצה"ל המפורטים בסעיף 6 לעיל.
2. ספק מוכר ובתוקף של משהב"ט/ מנה"ר.
3. גוף מחקרי ו/או בעל תוכניות מקור ייחודיות.
4. בעל ערך מוסף ייחודי בתחום הליבה.
5. המכון הינו א-פוליטי (אנו עוסק בפעילות פוליטית ואינו פועל במסגרת או בתמיכה מפלגתית כלשהיא).
6. המכון הינו בעל ניסיון של 3 שנים לפחות בהסברה, פיתוח, כתיבה ומימוש תוכניות חינוכיות באחד מתחומי הליבה.
7. למכון לא קיימות התקשרויות אחרות בתכולת שירותים נשוא הבקשה התאם לתחום הליבה המבוקש.

רשימת תחומי הליבה (ניתן לבחור עד חמישה):

- מנהיגות צבאית
- מורשת קרב
- הבחירה בחיים
- תובנת המשימה
- כשירות ערכית
- מוסר לחימה

1



בית יוצר
לנציין הרוח
יחדיו



בלח"ס -

- לכידות
- עברית
- השכלה
- נח"ל
- הכנה צה"ל
- אתיקה של הסברה
- כשירות תרבותית
- צבא עם
- ממלכתיות צבאית
- צבא במדינה יהודית ודמוקרטית
- חגים לאומיים
- מורשת צה"ל
- תרבות עברית
- מורשת מדינה
- ידיעת הארץ
- ציונות
- הנחלת זכרון השואה
- חגי ישראל
- שבת
- תנ"ך

פירוט על המכון

1. שם המכון על פי חוק:
2. שם המכון כפי שופיע במוקד שירותי החינוך:
3. מספר ספק:
4. תאריך הקמת המכון ותחילת פעילותו:
5. תקציב אודות המכון:
6. תחום/הליבה בו עוסק ובגנים מוגש לוועדה:
רשימה של תחומי הליבה בנספח
7. פירוט על הערך הייחודי של המכון בתחום הליבה:
8. כמות מחקרים שביצע + פירוט אודות המחקרים העיקריים/ פיתוח ייחודי בתחום
תוכן מסוים. (פיתוח של פעילות חינוכית/ עיסוק ייחודי בתחום תוכן וכו'.. במידה
ומדובר על מכון לא אקדמי):
9. פירוט הניסיון של המכון בהתאם לדרישות סעיף 19.6, כולל שנות פעילות בתחום:



כל"ס

10. פירוט רשימת לקוחות אחרים בתחומי הליבה (לרבות במשהב"ט) + שמות אנשי קשר וטלפונים:

שם הארגון	תיאור פעילות עם המכון	שנות פעילות בין המכון לארגון	שם איש קשר בארגון	טלפון איש קשר

11. רשימת פריטים מבוקשת לרכש מהמכון:

כלל הפריטים הגנריים

12. הצהרה חתומה של מורשי החתימה של המכון על עמידתו בדרישות סעיפים 19.5

וסעיף 19.7.

(19.5) המכון הינו א-פוליטי (אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו פועל במסגרת או

בתמיכה מלפגתית כלשהי).

(19.7) למכון לא קיימות התקשרויות אחרות בתכולת שירותים נשוא הבקשה בהתאם

לתחום ליבה המבוקש.) ככל וקיימת פעילות אחרות מול המשרד כמוגדר בסעיף

19.7 נדרש לפרט אודותיה.

תאריך:

לכבוד: משרד הביטחון

הצהרה:

1. הנני מצהיר כי המכון עומד בדרישות אשר

מפורטות בנספח א' בסעיף 19.5- המכון הינו א-פוליטי (אינו עוסק בפעילות

פוליטית ואינו פועל במסגרת או בתמיכה מפלגתית כלשהיא).

2. בנוגע לסעיף 19.7 למכן לא קיימות התקשרויות אחרות בתכולת שירותים נשוא

הבקשה בהתאם לתחום הליבה המבוקש - _____

בברכה,

13. כל דבר מה נוסף שקיים להוכחת עמידתו והעמקת ההיכרות והידע עם פועלו של

המכון- כמו למשל: עלונים דפי מידע אודותיו, קישור לאתר אינטרנט ועוד.



בית יוצר
לננין הרוח
מחשבות



בלח"ס -

רשימת מרצים/מנחים/מדריכים מטעם המכון

מס'ד	תחום ליבה- מפת החינוך הצבאי	נושא	שם המרצה/ מנחים/ מדריכים	תואר (ראשון, שני, שלישי)	אזור גאוגרפי - יש לפרט את כלל האזורים הגאוגרפיים הרלוונטיים	פסקה על הניסיון של המרצה

חמשת ההרצאות והתכנים המובילים של המכון

מס'ד	שם המכון	תחום עיסוק	סדנה/סיור/הרצאות	נושא	רצינות הפעילות	מיקום הפעילות (לפי אזור גאוגרפי)



בית יעקב
לנצי"ר מרחק
המחלקה



אתיקה של הסברה

דגשים ועקרונות לשיח גורמי חוץ בפני משרתי צה"ל

א. כללי

להסברה בצבא תפקיד משמעותי בחיזוק צדקת הדרך ורוח הלחימה בשגרה, ובמיוחד בעת מלחמה. כחלק ממאמץ זה, לוחמי עבר, מרצים ומנחים נפגשים באופן בלתי-אמצעי עם חיילים בסדיר ובמילואים בהתאם להוראות קח"ר למפגש עם גורמי חוץ עם משרתי צה"ל.

ההסברה בצה"ל היא פעולה או תהליך של מתן פירוש למידע, שתכליתם לטפח את דמותו של צה"ל כצבא עם ממלכתי, ולחזק את חוסן המשרתים והמסגרת לאור יעודו של צה"ל. זאת על ידי העמקת התפיסה הערכית והכרתם הרעיונית של המשרתים, להפנים את האחריות המוטלת עליהם בתפקידם ולהעריך אותה נכונה באופן שישיפע על דמוסי מעולתם.

צה"ל מקפיד להזמין רק דוברים ממלכתיים שאינם מזוהים מליטית, ומנחה אותם שבעת המפגש עם משרתי צה"ל יקפידו על יושרה, ענייניות וייצוגיות בהתאם לעקרונות האתיקה של ההסברה בצה"ל. זאת במטרה לחזק את צדקת הדרך, רוח הלחימה ותובנת המשימה של המפקדים לאור ערכי צה"ל ויעודו.

האתיקה של ההסברה נועדה להבהיר את הגבולות לשיח חינכי/ערכי ראוי, ולתת כלים בידי המפקדים למעול באופן שבו השיח שהם מובילים יהיה מצוי בתחום זה.

ב. עקרונות האתיקה של ההסברה בצה"ל

1. המפקד כמחנך ותפקידו של גורם החוץ

הובלת התהליכים החינוכיים מוטלת בראש ובראשונה על המפקד. מצופה ממנו כי ינהיג את השיח החינוכי/ערכי ביחידה, וישתדל ליצור הזדמנויות למפגש פתוח ולשיח ערכי בנושאים אלה. המרצה האזרחי נועד להיות עוזר כנגדו, לאפשר לו להעמיק את השיח ולטעון את המפקד בחייליו במידע רלוונטי. יחד עם זאת על המרצה האזרחי להיזהר מלהיכנס לנעליו של המפקד ולהימנע מלעסוק באופן ישיר בסוגיות הקשורות בתפקיד היחידה וערכיה, במקודות צה"ל או בכל סוגייה מבצעית אחרת (אסטרטגית או טקטית) השורה בהווה.

על המרצה לנהל שיח מקדים עם המפקד ולקבל את דגשיו לשיחה. המפקד הוא שיבצע את הפתיחה לשיחה ויציג את מטרותיה, הוא הקובע את גבולות השיח, ולבסוף הוא המסכם והמתבר את הפעילות החינוכית ליחידה ולמשימותיה.

2. צה"ל כצבא עם



אזרחי המדינה, ומתוקף כך מחזיקים בעמדות, דעות ואמונות מגוונות ביחס לנושאים המצויים על סדר היום הציבורי. בעת שירותם עליהם לפעול יחד לעמידה במשימה משותפת, ולכידות המסגרת היא מרכיב קריטי לעמידה מיטבית בכל משימה. חדירתו של שיח מפלגתי או מפלג לתוך הצבא, במיוחד בזמן לחימה, עלולה לפגוע בלכידות המסגרת ומתוך כך לפגוע בעמידה במשימה. הקפדה על עקרונות האתיקה של ההסברה חיונית לשמירה על לכידות זו.

הסברה הצבאית עשויה להשיק לנושאים רגישים, בין אם בשל נגיעתם בזהות האישית ובעמדותיהם של החיילים, המשתתפים בפעילויות החינוך במקודה, ובין אם בשל נגיעתם בסוגיות חברתיות או מנהליות השנויות במחלוקת או מצויות בזיקה לתחום הפוליטי. מחד גיסא, התעלמות מסוגיות אלו עלולה לפגוע ביכולת לנהל שיח ישר וכונה ואף לניכור מהמסגרת הצבאית שעלולה להיתפס כלא רלוונטית לסוגיות המעסיקות את החייל; ומאידך גיסא, עיסוק לא מותאם בתחומים אלה עלול לחצות את המותר בצבאה של מדינה דמוקרטית, ולפגוע בחירויות הפרט של המשרתים בצבא.

3. הממלכתיות הצבאית

צה"ל הוא צבא ממלכתי, הנתון למרות החוק והממשלה ומפעל כשרק המשימה לנגד עיניו, תוך הימנעות מעיסוק בסוגיות פוליטיות או בסוגיות חברתיות שנויות במחלוקת שאינן קשורות לתפקוד הצבא ולערכיו. מנגד, חובה על כל המפקדים בהתאם לדרג ולתפקיד לעסוק בכל סוגיה מקצועית, ערכית וחברתית שיש לה קשר ישיר לתפקוד היחידה והצבא ובכלל זאת בסוגיות צבא-חברה ובסוגיות הקשורות בנשאי חוץ וביטחון, כל זאת בהתאמה לדרג ולאוכלוסייה ולאור ערכי צה"ל.

בעת הזו של מלחמה מתמשכת, ולצידה דיון ציבורי רחב בסוגיות הקשורות אליה, קיימת חשיבות לשמירה על הממלכתיות הצבאית, גם באמצעות הקפדה על עקרונות האתיקה של ההסברה.

4. רוח צה"ל

"רוח צה"ל" היא תעודת הזהות הערכית של צה"ל, אשר עומדת ביסוד הפעולות של כל חייל וחיילת בצה"ל – בסדיר ובמילואים. בהקשר זה משמשת "רוח צה"ל" את המפקדים והחיילים במערכים השונים בעיצוב דמיון המעולה שלהם ומסמנת את הראוי ואת שאינו ראוי. על פי "רוח צה"ל" ינהגו, יחנכו ויבקרו את עצמם ואת זולתם. כל חינוך לערכים בצה"ל חייב להיות בהלימה לרוח צה"ל, והמחויבות אליו משותפת לכל המשרתים, בכל המערכים, המקצועות והדרגות.

הניצחון, ההישג המבצעי הראוי והערצמה הצבאית נסמכים בין השאר על מימוש ערכי צה"ל כפי שהם באים לידי ביטוי הן בשגרה והן בקרב. עמידה במשימה היא גם עמידה בערכי צה"ל ומשקפת מימוש של היכולות המקצועיות יחד עם הוועדה המרכזית של צה"ל



בית יעקב
לנצי"ח הרות
לנצי"ח הרות



ג. דגשים כלליים לאתיקה של הסברה עליהם יש להקפיד בכל מפגש חינוכי בין אזרח למשרת צה"ל:

- מטרת העל של כל פעולה חינוכית בצבא היא חיזוק צדקת הדרך ורוח הלחימה של צה"ל.
- "רוח צה"ל" הוא המצפן הערכי המוביל את רוח הלחימה ומנחה את פעולת צה"ל בשגרה ובחירום.
- יש להקפיד על שיה מכבד, ואין להעיר הערות העלולות לפגוע בחיילים ובמפקדים בחיבטי מוצא, דת, לאום, מין, מעמד או תפקיד.
- יש להקפיד על העברת המידע באופן הבא:
 - ✓ אמינות ודיוק בשבדות.
 - ✓ מסירת מידע בהקשר.
 - ✓ הקפדה על מסרים נליים.
 - ✓ הימנעות מבחירה סלקטיבית של שבדות.
 - ✓ יצירת הבחנה ברורה בין עובדות ובין פרשנות.
- יש להקפיד על מסרים ממלכתיים:
 - ✓ אין להביע עמדות פוליטיות ומפלגתיות, אין לצדד בגישות פוליטיות או נגדן, ואין להתייחס למפלגות פוליטיות.
 - ✓ אין "לנוף" בדגלים חברתיים ו/או באגידות חברתיות המצויים במחלוקת ולא הוכרעו על פי חוק או שאינם תומכים את המשימה הצבאית.
 - ✓ אין להטיף לעקרונות דתיים או נגד עקרונות דתיים, ואין להטיף למיסיונריות בכל דת שהיא.
 - ✓ אין להתבטא בזעזוע.
- ישנה חשיבות רבה להדגיש מסרים מאחדים ומלכדים, המחזקים את צדקת הדרך ואת רוח הלחימה.